

Marathonslaget, og rasjonelt lederskap.

Hvordan tenkte de?

Miltiades ved Marathon.

Av: [Parrhesia: kultur for kunnskap og utvikling. Filosof Anders P Petersen](#)

Mange er eksemplene fra antikkens Hellas om hvordan fornuft og å kjenne tenkning bidrar til utvikling og å gjøre sterk, individuelt og kollektivt. Marathon, et sted litt over 4 mil fra Athen, og et av de mest internasjonale ord som finnes, er her åsted for et slikt eksempel. Det illustrerer essensen av en demokratisk fornuft, og slaget ved Marathon er demokratitenkningens første prøvelse, da det utfordres av persisk ødeleggelse i sine tidligste år. Den opprinnelige demokratitenkningen handlet om hvordan man som folk kunne bli best. Kunnskap må danne basisen for handling.

(Denne artikkelen er en liten del av det som presenteres i StepstoAthens -Project.)

I 490 f.Kr. angriper perserne athenerne og allierte plataeanere fra den lille byen Plataea, med en formidabel styrke i størrelsesforhold 3 til 1. Troen på seier er nok ikke stor i de greske rekkene, og frykten for tap reell. Men, forsvarerne er best på teknologi, kunnskap, trening, og innstilling, som grunnlaget for forsvaret.

«Tilfeldigvis» har athenerne kun få tiår før angrepet innført demokratiet. Det betyr at folket velger sine ledere, og generalene velger sin leder på slagmarken. Vekk er stillinger basert på arv og fin slekt som under aristokratiet, selv om det uformelt fremdeles spiller inn. Nå er det realkompetanse som gjelder, hvem folket (generalene i dette tilfellet) mener og tror er best.

Der er særlig en mann som har god kompetanse på den persiske hær og strategi; Miltiades, en mann som er tiltalt for tyranni i en athensk koloni og vennskapsby, men tiltalen frafalles fordi de trenger hans evner. Han blir avgjørende.

Forskjell på ikke-viten, og viten; som eksempelet Miltiades viser betydningen av kunnskap for i det hele tatt kunne tenke. Kunnskapen er hovedsakelig Miltiades. Her under er perspektiver for ikke-viten, og den nødvendige viten for seieren.

En forsvarer demonstrerer ved Plataea i 2017, i StepstoAthens -Project:

1: Ikke-viten: Sikrest å satse på bymurene, som er høye og solide. Viten: Perserne er sterkest i sitt antall av menn og skip, og vil beleire på land og hav, og blokkere for forsyninger. Byen vil sultes ut. Dette er før Athen etter datiden blir en supermakt, og står ganske alene sammen med Plataea.

2. Ikke-viten: Å møte dem i åpent terreng vil utslette forsvarerne; komme rundt forsvarsstyrken og angripe fra alle sider. Viten: Å møte dem ved Marathon der flaten er begrenset av fjell og sjø, vil minimere den persiske fordel.

3. Ikke-viten: De persiske krigere er krigere som grekerne. Viten: De persiske krigere er ufrie, dårligere trent de fleste av dem, og har dårligere beskyttelse (teknologi), dvs uten beskyttelse av bronsekledt skjold, hode, legger, og kropp slik forsvarerne har.

4. Ikke-viten: Den persiske hæren vites ikke hvordan organisert. Viten: Fremst med byeskyttere, de mest erfarne i midten som betyr de uerfarne på flankene. Psykologi: Menn uten krigserfaring blir fylt av frykt når de ser drepingen av ens egne.

5. Ikke-viten: Det spiller ingen rolle hvem som leder styrkene så lenge det er en militær general/strategos. Viten: Vi må ha den beste; den med kompetanse: erfaring, kan tenke, er pålitelig (ikke kjøpt av perserne eller andre dårlige motiver), fysisk egnet, psykologisk egnet til å lede sine med motivasjon og eksempel. Grekerne velger Miltiades til å lede. I før-demokratiet var styrkene ledet av en aristokrat, «forblindet» også av et begrep som betyr «den beste». Gr: *aristoi*: de beste.

6. Ikke-viten: Å møte dem i den tradisjonelle rekken av krigere (*hoplites*; gr; mann med skjold; *hoplon*, gr; skjold) vil ikke gi en tilstrekkelig lang forsvarslinje, selv om ved Marathon. En tradisjonell forsvarslinje; falanksen, var rekken av krigere like tykk på en rekke, 8 mann dyp. Viten: Rekken tynnes på midten med de sterkeste menn, og de beste ledere; Themistokles og Aristides må lede dem.

Første fase av knipetangsmanøveren: Persere; rød, grekere, blå, grønne små striper langs stranden; persiske skip.

Resultat:

Knipetangsmanøveren blir senere betegnelsen på det som skjer, for første gang benyttet: Den tynnere rekken i midten trykkes bakover av persisk antall, men holder. På sidene hugges de uerfarne ned, som legger på sprang, og sirkelen lukkes rundt de erfarne som slaktes.

Her finnes et «perfekt» eksempel av samarbeid, ledelse, kompetanse, fornuft og innstilling.

7: Ikke viten: Å bli stående i et persisk pilregn vil demotivere, man blir svakere, og med tiden tilintetgjøres. Viten: Å løpe mot bueskytterne med skjold over hodet og så hugge dem ned da de er forhindret fra å rømme unna grunnet egen hær som stenger bak dem, vil tilintetgjøre en viktig trussel. Mennene kan klare det, sunne, modige, sterke og trente. Hjelm ca. 4 kg. Rustning ca. 25 kg. skjold ca. 10 kg, og leggbeskyttere ca 2 kg. Første gang også denne manøveren gjøres.

Det var deres tradisjon å gravlegge gode krigere på slagmarken hvor de falt. På hver side av linjen er der grav etter slaget. Lengst vekk fra stranden ligger mennene fra Plataea, og nær stranden athenerne.

Etter slaget går mennene med utrustning til Athen for å beskytte byen mot angripere som kommer med skip, mot det de da tror er en ubeskyttet by. Perserne snur da de forstår at det er de samme mennene de nå ser bronzen av, skinnende i solen. Det første slaget i perserkrigene er vunnet. Flere skal det bli, da perserne kommer tilbake med hundretusenvise av krigere 10 år etter. Grekerne knuser dem. Hvordan?

Dette er en utrolig historie, med etter dagens mål overmenneskelige bragder. Relevansen til vår tid bør være klar. Skal vi bli best, så må vi lære denne historien og tenkningen.

Læring: I tenkning er kunnskap viktig. Og, man kan aldri vite hva man trenger i fremtiden full ut, men man må forberede seg på den. Å kunne tenke er ...ja, hva?..... (les boken [Søk - "Ytring, Forbedring og Utvikling" - Norli Bokhandel](#), eller bli med på tur)

Denne læren blir en del av athenernes og demokratiets bevissthet, og det er fra den og andre elementer for tenkning, at byen frembringer dets talenter og utvikler den til å bli vår viktigste by og kulturelle vugge. Av den er Vesten endelig etter 2500 år begynt å benytte sitt potensiale, men vi må bli bedre skal vi utvikle oss nødvendig raskt mot nåtidens utfordringer. Og i øst lurer faren,

Hva med en presentasjon av denne visdommen og prosjektet til deg og din bedrift, i utdanning; skoler, universiteter, politikere? Vel, ... trenger vi å forbedre oss, eller er ting bra som de er?

StepstoAthens -Prosjekt; for forståelse av rasjonell tenkning, lederskap og utvikling, ved å bruke historie og besøke de faktiske stedene i «antikkens Hellas». Hvis du ønsker å delta: mai (første gang 2026) og/eller september (første gang 2014), hvert år. Skriv til meg hvis du er interessert. Turen i mai passer for alle med interesse, og er uten ca 40 km gåing, med ca 35 grader midt på dagen, da vi i september går halve samme turen som mennene fra Plataea gikk forut for slaget. Så, september er «hard-core». Det er for å få en liten smakebit på hva de faktisk presterte.

Noe for deg?